

SZÉKESEFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

háshoz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíj felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

18. szám.

Szerkesztői szállás: sz. István-utca 176. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének czímzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel.
Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

✉ Kéziratok nem küldetnek vissza. ✉

A nevelési tornászati fontossága a népiskolákban.

(Végén)

A nevelési tornászati az, mely különösen szem előtt tartja az ifju testfejlődését, s azt határozott egészségügyi és nevelésügyi elvek nyomán az erő legmagasabb fokára emelni törekszik. Ennélfogva teljes tekintettel van a fejlődésben levő organismusra s egyszersmind főczélul tüzi ki a test teljes alárendelését az akaratnak; társas gyakorlatai által a közös támogatás s így a honszeretet eszméjét kifejteni és fentartani lévén képesítve, általánosan képzővé és valóságosan nevelészetivé lesz. A tanítót nevelési munkájában gyámolítja, a mennyiben a tanulók a gyakorlatok véghezvitelében szigorú fegyelmre, a parancs gyors és biztos teljesítésére, a szenvedély megzabolzására és egy fensőbb általános czélnak alárendelésére szoktattatnak; sőt mi több, az ifju nemzedéket ez életben sok hasznos gyakorlatokra — tekintettel a védkötelezettségre is — tanítja. S ez azon pont, melyre a törvény is bíráló súlyt fektet, természetesen államgazdasági szempontból.

Poroszország legtokéletesebb és legolcsóbb honvédelmi rendszere, mondhatni egészen az elemi iskolákban kifejtett nevelési tornászaton alapszik. A mely ujoncz ott tornai képzettséggel bír, annak csak néhány hétre van szüksége, hogy a szó teljes értelmében derék katonává legyen. S változtassák bár a hadviselés módját akár miképp, csak párheti gyakorlásába kerül annak elsajátítása. Téves azon hiedelem, mintha ezáltal csupán az ujoncz begyakorlására fordítatni szokott néhány hónap volna megnyerve; mert a mozdulatokban való otthonosság,

szabadság, könnyedség, bátorság, az egészség és test fejlődésének is előnyére van, mely különben a harcban fölülte előnyös egyéb tulajdonok is elsajátíthatók. A csatákat is most már nem a nyerselő, hanem és kiválóan a testi és szellemi ügyesség dönti el.

Mit tehet a torna s annak elhanyagolása mily következményeket von maga után, azt a régi görögök életéből látjuk legjobban. Athene nagy csak addig volt, a míg a testgyakorlást komolyan vette; de midőn az ott hanyatlott, hanyatlott maga az állam is, míg végre elsüllyedt. Ugyenez történt Spartában és más államokban is. És felvilágosult századunkban? — Ime egy példa. Franciaországban 1867-ben 325 ezernyi fiatal ember közt, 109 ezret találtak katonai szolgálatra képtelent; 18,000 a nagyon leszállított katonai mértéket nem ütötte meg, a többi különféleképp nyomorék volt. Hihető, hogy e romlottságnak okai sokfélék, de a férfiakorig folytatott torna sok ezret megmenthetett volna ez ifjak közül.

A nevelési tornászati, mint külön ága kiemelendő a leánytornászati, melynél a nevelési főelv a női organismus, a nőiség s a női erkölcsök tekintetbe vételével üztetik, miért is nem annyira a hatályos erő, mint inkább az ügyesség, a szellem, a kifejlesztés fő czélja. E tornászati a külföld, nevezetesen Svajcz és Németország, leánynevelő-intézeteinek nagyobb részében tényleg életbeléptette. Hazánkban, különösen Pesten, szintén pártolásban részesül, s az országos torna-egyletben egy igen csinosan és czélszerűen felszerelt külön helyiséget találunk, hol a fővárosi lányok — mint mondják több százan — rendszeren tornásznak. Oly korban élünk, midőn találva érezhetjük magunkat a híres poedagognak, Die-

sterwegnek e szavai által: „Mér földnyi távolságban hiába kutatunk a legtökéletesebb távcsővel is, nem találunk oly nőt, ki 3—4 szülés után erejének, üdeségének és szépségének legnagyobb részét el nem vesztette volna! Erősítsük, tornásztassuk őket.“ Oly korban élünk, mondom, mikor lányaink testi nevelése egészen el van hanyagolva. 20—25 órát hetenkint szellemi munkával tölteni az iskolában, legtöbb esetben egészségtelen teremben, szűk padban; ezenkívül majdnem ismét annyit női kézimunkával; ott hon a háznál majd a zongorázás, majd a modern nyelvek tanulásaival; majd a rajz- és iskolai feladatok elkészítésével, ez olyas valami, mi lehetlenné teszi a test fejlődését. Innen azután a nőnél az izom- és idegyengeség, az idegbajok, sápkór, szűkmellűség és gerinczferdülések szaporodásai. A nélkülözhetők el kellene vetni és szabad kifolyást engedni természetij hajlamainak is. Tanuljon otthon a konyháról, segítsen takarítani, élvezze a friss levegőt. Szóval mozogjon, gyűjtsön erőket, de ne pazaroljon. Neki nehéz, válságos pillanatok jutottak osztályrészül. Ezalatt nemcsak az anyai hivatás betöltését értjük; értjük még különösen a nőnek odaadó, önfeláldozó, másokért áldozott életét, mely rendkívüli erőt és bátorságot követel tőle. — Redukálni kell az ülésel véghezvitt munkákat, és a szellemzibasztás ellenszerül több mozgást s mielőbb a tervszerű tornászati felvenni, így azután még azon meglepő tüneményt tapasztalandjuk, miszerint a test és lélek épségén kívül, a szellemi munka is több sikerrel foly. — Én iskolámban minden tanóra után tettek lánykaimmal egy-pár szabadgyakorlatot, s oly jól esik ilyenkor tapasztalnom, mennyire üdítőleg hat e kis mozgás növendékeimnek testi és lelki álla-

TÁRCZA.

A fejérvári nőkhöz *).

— Rögtonzés a Vörösmarty bálban —

Sz.-Fejérvár május 6. 1866.

Huzd rá Bernát! a javából!
Hangozzék a nóta,
A minőt vonód nem húzott
Tizennyolcz év óta.
Hadd peregjenek csárdásban,
Vigan mulatván ott,
Fejérvári kis menyecskék,
Fejérvári lányok.

Fejérvári csinos lányok,
S drága kis menyecskék,
Ti teszitek oly fényessé
Ezt a fényes estét.
A ti fénylő szemeitek
Mind megannyi csillag,
Azt gondolná rá az ember
Hogy felettünk virrad.

Virrad is! — közelg a nappal,
Mely ránk nézve ünnep,

És ez ünnepnap nyomában
Ünnepévek jönnek.
Virrad is! — a hazafiba
Uj nap önt uj lelket;
Hős sirokról a nemzetnek
Szép virágszál serked.

És ti buzgó ápoljátok
E nemes virágot,
Fejérvári kis menyecskék,
Fejérvári lányok.
Nektek is köszönhetjük mi,
Hogy hazánk szép napja
Ős hevét és régi fényét
Ujra visszakapja.

Legyetek tovább is buzgók
S hívek mind halálig.
Lesz még jó világ, s javából
Nektek is kiválík
Most jó kedvet, hű szeretőt
Jó férjet kívánok,
Fejérvári kis menyecskék
Fejérvári lányok!

Illéssy György.

Az élet tükre.

Tizennegyedik éj.

Vasárnap volt, a hó nagy pelyhekben hullott s mindenki meleg ruhába pólyálva járt s kelt az utcákon; csak egy embert lehetett látni, a ki kitárt felső-

öltönyben, halk léptekkel, helyesebben tántorogva haladt a főtemplom felé, valami tánczalt mormolva magában. Ez ember Hilárius volt, ki kilencz óra tájban hagyta el a korcsmát s most tántorgott haza, hogy kialudja mámorát. Midőn a főtemplom közelébe ért, ének és zene hangjai ütötték meg fülét.

— No lám! itt is bál volt s még most is mulatnak, — mormolá magában fel sem tekintve a földről; de midőn a templom ajtajához ért s az ének és zene érthetőbbé vált, önkénytelenül feltekintett s a templom bensejébe tévedtek szemei. És mit láttak azok? Nőket és férfiakat, öregeket és ifjakat, kik buzgó énekléssel magasztalták az Urat az orgona megható kísérete mellett. A nők látása-e vagy a kíváncsiság odacsalták, hol gyermekora óta nem volt, a templomba. Eleinte báméskodva s mintegy félve állapotott meg a templom előcsarnokában, majd bátorságot merítve belebb hatolt s egy szék karjára támaszkodva nézte a történeteket. Az oldal-oltároknál mindenütt áhitattal imázó, térdeplő ifjakat és fiatal hölgyeket látott, kik semmire sem ügyelve, lelkök egész odaadásával az égen csüngöttek. Mellette aggastyán ült, vagy inkább térdelt a szék számolyán s forró imája közben gyakran érthetőleg rebegé: „Uram bocsásd meg vétkeimet,“ távolabb egy aggnő térdelt s melegen csokolá az előtte álló feszületet s imájából ennyit ki tudott venni: „Nagyok az én bűneim; de sokkal nagyobb a te isteni kegyelmed, mely betölti az eget és földet.“ Előtte igéző szép nő imádkozott, s a mint imakönyvébe pillantott, e sorokon futottak végig szemei: „Ifju életemet a szent és kegyes életnek szentelem: ne engedd oh Uram! hogy

*) Visszaemlékezésül az 1866. május 6-iki Vörösmarty-ünnepre érdekesnek találtuk a korán elhunyt Illéssy György e költeményének közlését. Szerk.

potára. A további előadást ismét nyugodtabban s nagyobb figyelemmel kísérik.

Most pedig a legmelegebben ajánlom ez ügyet s illetőleg ennek pártolását a t. szülőknek, előmozdítását a tettes iskolai hatóságnak. Haladjunk együttes erővel, mert ha a tornászhat hazánkban nevelési s így nemzeti alapon kifejlődik, — ha megtelik e hon így felkészült s lelkes tornászokkal: — akkor bátran tekinthetünk a jövőbe.

Willinger Antal,
népiskolai- és tornatanító.

Hatósági élet.

Novák Kálmán zárjelentése.

(Vége.)

A fogyasztási adóbizottmány tárgyalásának fontosabb tárgyait képezték a pálinkamérségi jog engedélyezése és gyakorlati módzatának rendezése, úgy a regale hasznosítása iránt adott vélemény.

A számadásokat felülvizsgáló bizottmány két csoportban működött, id. Námesy Ferenc és Hoffman István elnöke alatt. A bizottmány 9 számadást fejezett be.

A hatóság s testületei összesen 150 ülést tartottak, melyekben 5953 tárgyat intéztek el.

A városi tisztikar működésének jelentéséből kitűnik, hogy a polgármester teendői a sokaság mellett a legfontosabbak is, s ha azok — mit bizton reménylünk — erélylyel fogamatosítanak, úgy hatóságunk működése jövőre kifogástalan leend.

A városi közönségének állami adója az 1872-dik évben folyó illetékekben volt 129,369 frt 45 krajczár. Hátralék 80,137 frt 86 kr. Ezen adóilletékből befizetés és elengedés útján lerovatott 147,557 frt 66 kr. Minél fogva az adóhátralék az év végével 61,949 frt 65 kr maradt, s így 18,188 frt 21 krral kevesebb mint a múlt évben.

A városi szántóföldjei 35,340 frtot, a gyepelgő 5481 frtot, a sóstói nádas 372 frtot, a földadás 2031 frt 75 krt jövedelmeztek.

A számvévi hivatal jelentése szerint, — melynek köréhez az állami- és házi-adó nyilvántartása és kivétele, az adókönyvek előírása, a költségelőirányzat tervezése is tartozik — a befejezett számadások megvizsgálása és felülvizsgálata hosszabb idő óta elmaradt, azonban a jelenben már gondoskodva van, hogy a mulasztás már helyrehozható legyen.

A városi pénztárnak 60,240 frt 83³/₄ kr hátralékos követelése van, mely összegnek mielőbbi behajtása a sarkaló bizottmány feladata leend. A házi pénztárban kezelt összegek minősége és mennyiségének kimutatása tüzetesen jelezve van, azonban a múlt években az árvapénztárból eltulajdonított összeg kimutatását nem találtuk; úgy szinte helytelennek találjuk azt, hogy több pénztárak magánegyenék által kezeltetvén, erről fölvilágosítás nem adatott; ennek mielőbbi megszüntetését ajánljuk a bizottmány figyelmébe, mert mint a tapasztalat mutatja, a magánosok által minden ellenőrzés nélkül kezelt összegek gyakran feledésbe mehetnek.

A hatóság közrendészeti működésének kimutatása a korábbi évekhez mérten, minden tekintetben elismerést érdemel.

Miután szándékunk a zárjelentésre még visszatérni, s annak egyes pontjaira észrevételünket meg-

tenni, ezuttal befejezzük sorainkat azon kijelentéssel, hogy meggyőződünk, mikép a jelen hatóság igyekezete dicséretet érdemel. #

Szabad királyi Szekesfejevár város bizottmányának ápril 29-én tartott közgyűlése.

Elnök: Zuber József főispán, jegyző Juraszek Ferenc főjegyző. Képviselők szép számmal.

Elnök kegyeletes szavak kíséretében emlékezik meg Ambrózy Ferenc, bizottmányi tag elhunytáról, ki a városi bizottmány munkás, önzetlen, buzgó és mindenki által szeretve tisztelt tagja volt. A halálozás folytán a kijelölt és fegyelmi választmányban üresedés történt, a főispán az elsőbe Szűts Sándor, az utóbbiba Vég Károly bizottmányi tagot nevezte ki.

A jövő havi rendes közgyűlés határnapjával máj. 26-ka tüzetett ki. Végül felemlíté elnök, hogy a fegyelmi bizottmány Krammer Pálra vonatkozólag munkálatait elvégzé s azon kijelentés mellett, hogy miután Krammer Pál megszűnt a város tisztviselője lenni, s így magát a további intézkedésre jogosultnak nem érezte, az ügyet áttette a fenytő törvényszékhez.

A közgyűlési állomás betöltésére a szavazás megtörtént, 5 kijelölt egyén közül 37 szavazattal Mendlik Zsigmond közgyűlésnek megválasztott. Összesen szavazott 72 bizottmányi tag.

Say Ferenc a közegészség és tisztaság érdekében azon kérdést intézi a városi kapitányhoz, hogy a „Fekete sas“ vendéglő udvarában összehalmozott trágya eltávolítására tett-e intézkedést? Havranek József városi kapitány: miután a múlt gyűlés által elfogadott statutumok mind e ideig megerősítve nincsenek, intézkedést nem tehetett, de mielőtt a felsőbb jóváhagyás megérkezend, azonnal intézkedni fog. Szöllőssy Pál kérdést intéz a városi kapitányhoz avégett, hogy tudomással bír-e arról, hogy az uri utcában faszindelyvel nagymérvű javítások történtek, holott azok a fennálló statutumok szerint nem engedhetők meg. Havranek József városi kapitány tudatja, hogy a zsindeley által törtéendő foltozás be lett jelentve, s a mennyeiben a javítás alá eső tér a szabályszerű nagyságot felülhaladta, a munka be is lett szüntetve. Szűts Szabó István a selyem-utca kétségbeesett állapotára hívta fel a bizottmány figyelmét, s annak javítását a bizottmány pártfogásába ajánlja. De miután az utóbbi kérdés sem indítvány alakjában történt, a szabályrendeletek értelmében ez uttal tárgyalható nem volt.

Az 1873-ik évi II. t. az elkövetett altszitek alkalmazásáról;

az 1873-dik évi III. t. az elkövetett udvartartási költségeinek fedezéséről;

az 1873-dik évi IV. t. az Belgiummal 1853-dik évi július 16-án a közönséges büntetések kölcsönös kiadására írt kelt államszerződés, valamint az ennek alapján kelt pótegyezmény kiegészítéséről 1872-ik évi pótegyezmény tárgyában;

az 1873-ik évi V. t. az jelen év első negyedében viselendő könterhekről és fedezendő államkiadásokról szóló 1872-ik évi XXXI. t. hatályának 1873. évi ápril 30-ig leendő kiterjesztése iránt;

az 1873-ik évi VI. t. az házadóról szóló 1868. XXVI. t. hatályának meghosszabbításáról és némely rendelkezésének módosításáról;

az 1873-ik évi VII. t. az jövedelemadóról szóló 1868. XXVI. t. hatályának meghosszabbításáról és némely rendelkezésének módosításáról;

az 1873-ik évi VIII. t. az személyes kereseti adóról szóló 1868. XXIV. és XXXIV. t. hatályának meghosszabbításáról s ezen adóra nézve gyakorlatban levő szabályok némely rendelkezésének módosításáról;

az 1873-dik évi IX. t. az bélyeg és illetékek, valamint a díjak iránt fennálló szabályok és az 1868. XXIII. t. hatályának meghosszabbításáról és némely rendelkezésének módosításáról, felsőbb helyről leküldött iratok a bizottmányi gyűlés által, tudomásul vétettek.

Belügyminiszterium leirata, melyben a Knazovitzky Mihályné részére megszavazott kegdyj iránt okadatolt és tüzetes jelentést kér, felolvastatván, a kívánat teljesítése elrendeltetett.

A belügyminiszter leirata az adóhivatali kimutatások körül mutatkozó hiányok tárgyában — figyelem és nyilvántartás végett a tanácshoz tetéttet át.

A belügyminiszter 39,759. számú leirata, vonatkozólag a járdák lerakása tárgyában, melyben a közgyűlés ama határozatát hagyta jóvá, mely szerint a háztulajdonosok ¹/₃ részben köteleztetnek a járdalerekas költségeinek fedezésére, tudomásul lett véve.

Szatmárnémeti közönségének átirata a katonabeszállásügyi ügynek szabályozása tárgyában — miután e tárgyban az országgyűléshez a bizottmány is felirt — tudomásul lett véve.

Pest-, Pilis- és Solt t. e. megyék közönségének átirata a katonaelszállásolás körül tapasztalt nehézségek érdemében, tudomásul vétetett.

Kecskemét szabad királyi város közönségének felirata az 1870-ik évi 42. t. revisioja, úgyszint a legtöbb adót fizetők intézményének, valamint a városi főispánság megszüntetése iránt — felolvastatván, hosszú s élénk vitára adott alkalmat. A virilisek eltörlésére vonatkozó pont tudomásul, úgyszint a városi főispáni intézmény eltörlésére vonatkozó pontozat is, melynek eltörlése mellett szoltak: Szöllőssy Pál, Havranek József és Szűts Szabó István, míg annak további megtartása mellett: Szűts Sándor, Zsombóry Ede, Say Rudolf, Say József, Gebhardt Ignác és Szepelt Nándor.

Kolozsvár szabad királyi város felirata a budapesti kisajátítási törvénynek a haza önálló törvényhatósággal bíró városaira leendő kiterjesztése iránt, pártoltatván, hasonló értelemben felirat határozatott.

A légszuszogató hiányosság, úgyszint a fénymérőnek mielőbbi elhelyezése végett a reátanodában, több bizottmányi tag felszólt, minek folytán a nehézségek elintézésére a tanács bizatott meg.

Krausz Henrik bizottmányi tagnak egy pesti ház nevében tett azon ajánlata, hogy kész a városnak az utak építésére szükséges 30,000 forint kölcsönt megadni minden kamat nélkül, ha a város 15 évre a ser és serelésztő jövedéket 2500, a sörház és pinczét 860 forintért bérbeadja, jelentés várása mellett kiadott egy szűkebb körű bizottmány. A bizottmány elnöke: Novák Kálmán polgármester. Evvel kapcsolatban Liszits István a sörházi göböl-istáló elhanyagolt és rozszant állapotát említé föl, mely ha tovább is javítás nélkül hagyatik, rövid idő múlva összeomlik. A bérlelvel kötött szerződés megtekintése után az intézkedést a tanács megteendi.

Karády Lajos és Zákits Miklós városi hivatalnokok folyamodványainak, melyben némi pótfizetés megadását kérik, hely nem adatott.

(Vége következik.)

annak tisztaságát valaha a bűn utálatossága elhomályosítsa; ne engedd, hogy valaha az erény ösvényéről eltántorodjam és a bűn útjára lépjek, mert akkor méltán kirekesztes országodból.“ Még tovább legelészték volna szemei az előtte ismeretlen értelmű sorokon; de feltűnt a szöszéken a lelkész derült homlokkal, hófehér hajjal és életpiros arccal s mint nap az ő életű sugarait, körülhordozván a buzgó gyülekezet fölött szelid tekintetét, megható imát rebegett az egek Urához, melynek végeztével elmékedése alapigéjéül a tékozló fiúról való példabeszédet vette fel. Elmondá legelsőben is a bibliai tékozló fiu történetét, azután ifju tüzzel rajzoló, hogy mily bűnösök azok, kik eltékozzolják a szüleiktől örökölt szép vagyont, a nélkül, hogy abból nemesebb czélokra valamit áldoztak volna; lefesté, hogy mily bűnösök azok, kik dobzódás s hivalkodás közt tékozzolják el ifjuságuk arany éveit s nyomorék, életunt testet visznek át az aggkorba; elmondá, hogy mily bűnösök azok, kik eltékozzolják a drága időt s a helyett, hogy tudományt és ismeretet gyűjtenének, melyet sem a rozsa meg nem emész, sem a tolvajok el nem oroznak, henyé télettségben élnek le napjaikat; végre a hitzónoklat lángostorával csapkodá azokat, kik eltékozzolják lelki üdvösségüket, az ördögnek adják lelküket a bűn fertőjében fetrengenek míg a halál számadására nem szólítja őket. „Ti, kik megfélekedve lelketek üdvéről — így végzé szavait — a világ hiúságit kerestétek, s a testi gyönyörök bálványainak áldozatok: még van idő, térjete meg, mert Isten kegyelme kiapadhatlan, Isten senkit el nem taszit magától s

higyétek el nekem, hogy nagyobb öröm van égben egy bűnös megtérésén, mint száz igazak megjelenésén.“

E beszéd oly hatást gyakorolt Hiláriusra, hogy térdei önkénytelenül meghajoltak s ajka valami ismeretlen igét rebegett s mintegy ijedten rohant el a templomból. Haza érve ágyba vetette magát, kis hánykódás után elaludt és álmodott. Álmodott angyal jelent meg ágyánál, ki szárnyaira vevén, csillagok ezerein keresztül repült vele a szép fényes menyországba. Láta ott Istent égi dicsőségében, jobbján a szelid Jézussal, körülvéve a kherubok seregétől. Hallotta az angyalok és megdicsőült lelkek énekét; látta a kised ártatlanok gyermekekded játékát, kiknek ígérte Jézus, hogy ilyeneké a mennyeknek országa; látta Isten palotáját, melynek fűcsillárja a nap, apróbb lámpái a csillagok; látta Istent, a mint felült a menydörgő felhőre s villámlást bocsátván maga előtt, szemlét tartott a világ fölött s egy gondolat sebességével megkerülte a földnek kerekességét; látta a holdat, a mint az tizenkét részre osztja az esztendőt; látta a bujdosókat, a mint megérkeztek hosszú égi vándorlásukból s beszámoltak Istennek. És midőn mindezt látta, hangosan felkiáltott: „Oh be szép, Istenem, a te mennyországod!“ s fölébredvén felült ágyában.

Csatatérre lett agya, az eszmék hareza kezdődött meg abban. A reggel hallott egyházi szónoklat, a szép mennyország látása, a Lucifer által mutatott képek s annak tanai, mint két méhkas összevegyült raja zibongott agyában. Sokkal gyöngébb, sokkal tapasztalatlanabb volt, hogysen az első pillanatban választani

tudott volna a két tábor közül s úgy ült ágyában, mint válutra kített gyermek, ki nem tudja, hogy melyik uton induljon szülei házához. Végre felöltözött s nagy léptekkel járdalt szobájában, és hogy erős harc dült lelkében, mutatta az, hogy majd fenyegető állásba tette magát s karját kifeszítette, mintha azt mondta volna: „távózzál tőlem sátn!“ majd égre emelte összekulcsolt kezeit, mintha azt mondta volna: „Uram bocsásd meg vétkeimet!“ Azután daczosan toppantott lábával s egyet vonított vállán, mintha azt gondolná: „hiszen az egész menyői dicsőség csak álom volt,“ mignem meghunyászkodva állapotott meg s szemeit pírulva földre szegzé a gondolatra: „hiszen én vagyok az, ki ifjuságom óráit dobzódás és hivalkodás közt töltöttem el,“ s mikor megrémülve gondolt arra, hogy a bűn ösvényén jár, s öt méltán kirekeszti Isten az ő országából, végtelen lelki nyugalmat talált ama vigasztaló szavakban: „nagyobb öröm van égben egy bűnös megtérésén, mint száz igazak megjelenésén.“

Ily küzdelmek közt találta a déli harangszó és maga sem tudta miért, de lelke a harangszóval volt elfoglalva.

Ebéd után utra indult, hogy lelki fegyvereket szeressen magának, melyekkel kételyeit leküzdhesse s bátor elhatározással lépett a könyvtáros boltba, kérve, hogy adjanak neki könyvet, melyből a tékozló fiu történetét megtanulhatja. A könyvkereskedő elgondolkodott, hogy melyik lehet az a könyv; de tapasztalatlanságán gyorsan segített egy ottlevő tanár, tudatván, hogy az a könyv a szent biblia.